ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové, JUDr. Zdeňka Kühna, Mgr. Daniely Zemanové a Mgr. Bc. Ing. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **A. T.,** zastoupený Mgr. Barborou Leiterovou, advokátkou se sídlem Heinrichova 16, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 6. 2008, č. j. OAM-10-92/LE-05-05-R2-2007, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2009, č. j. 56 Az 123/2008 - 96,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 11. 12. 2009, č. j. 56 Az 123/2008 - 96, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Rozhodnutím ze dne 23. 6. 2008 neudělil žalovaný žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o azylu“). Rozhodl tak opětovně o žádosti žalobce ze dne 6. 3. 2007, neboť jeho předchozí rozhodnutí ze dne 9. 3. 2007, č. j. OAM-10-92/LE-05-07-2007, jímž žalobci mezinárodní ochrana rovněž nebyla udělena, bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 2. 10. 2007, č. j. 46 Az 6/2007 - 44. Krajský soud v Praze v uvedeném rozsudku konstatoval, že si žalovaný pro své rozhodnutí o tom, zda žalobce splňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany, neobstaral dostatek objektivních informací o zemi původu.

Žalobce napadl v pořadí druhé rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Praze. Ten usnesením ze dne 17. 7. 2008, č. j. 46 Az 94/2008 - 10, věc postoupil Krajskému soudu v Brně jako soudu místně příslušnému (§ 32 odst. 4 zákona o azylu). Poté

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 9. 1. 2009, č. j. 56 Az 123/2008 - 40, rozhodnutí žalovaného ve výroku o neudělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu zrušil pro vady řízení. Ke kasační stížnosti žalovaného byl rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2009 zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2009, č. j. 1 Azs 20/2009 - 68, pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů.

V novém řízení Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 11. 12. 2009, č. j. 56 Az 123/2008 - 96, žalobu zamítl. Uvedl, že žalovaný na základě Informace získané v rámci evropské výměny informací o zemích původu z května 2007 týkající se vojenské služby v Turecku a z hodnotící zprávy z hlediska kritérií pro přístup do Evropské unie ze dne 6. 11. 2007, správně dovodil, že *„vzhledem k poznatkům zjištěným z aktuálních informací žalobci již nebezpečí nehrozí. (...) Kurdové nejsou v armádě nikterak cíleně diskriminováni, jejich nasazení v případě problematických oblastí je nepravděpodobné*“. Krajský soud uzavřel, že je-li žalobce občanem země s povinnou vojenskou službou, není povolání k výkonu vojenské služby a případné následky spojené s jeho neuposlechnutím důvodem, pro který by bylo možno mezinárodní ochranu udělit.

Žalobce (dále též „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností ze dne 27. 1. 2010 namítaje, že jsou dány důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, resp. vada řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu. Stěžovatel se domnívá, že došlo k nesprávnému posouzení skutkového stavu krajským soudem, neboť nebylo nade vší pochybnost prokázáno, že mu v zemi původu nehrozí nebezpečí, čímž došlo k porušení § 3 a § 50 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř.“), tím, že nebyly dostatečně zjištěny všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu. Proto stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Podáními ze dne 6. 4. 2010 a 7. 4. 2010 doplnil stěžovatel svoji kasační stížnost. V podání ze dne 6. 4. 2010 zopakoval, že si je vědom negativních důsledků pro jeho osobu v případě nuceného navrácení do země původu; z důvodu strachu o svůj život, z mučení a ponižování opětovně požádal soud o přehodnocení důkazů. K tomu zdejšímu soudu předložil Zprávu Amnesty International o stavu lidských práv v Turecku ze dne 25. 3. 2010 a studii o aktuálním stavu lidských práv Kurdů v Turecku vypracovanou Mgr. J. P. z Katedry politologie Fakulty sociálních studií Masarykovy Univerzity. V podání ze dne 7. 4. 2010 stěžovatel zdůraznil, že Krajský soud v Brně neposoudil věc komplexně s důrazem na objektivně známé skutečnosti o situaci Kurdů v Turecké republice. Při hodnocení povinnosti stěžovatele vykonat vojenskou služby krajský soud opomenul skutečnost, že stěžovatel jakožto příslušník národnostní menšiny by byl výkonem této služby vystaven neúměrnému traumatu postupovat represivně vůči příslušníkům vlastní národnosti. Vyhýbání se výkonu vojenské služby proto nelze vnímat jako vyhýbání se výkonu občanské povinnosti v demokratických státech, nýbrž jako projev přesvědčení stěžovatele. K uvedenému podání stěžovatel opětovně přiložil výše uvedenou studii Mgr. P. ze dne 7. 4. 2010.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost jejího podání a odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné v průběhu správního řízení, a uvedl, že jak své rozhodnutí tak rozsudek krajského soudu považuje za souladné s právními předpisy. K námitkám obsaženým v kasační stížnosti žalovaný podotkl, že si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, zabýval se všemi skutečnostmi uvedenými v průběhu správního řízení a zjistil přesně a úplně skutkový stav věci. Odmítání nástupu k výkonu základní vojenské služby, která je v Turecku povinná, nelze považovat za důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu. V případě stěžovatele nebyly naplněny ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 zákon o azylu, ani nebyly shledány důvody hodné zvláštního zřetele v souladu s § 14 zákona. Otázkou návratu stěžovatele do země původu se správní orgán zabýval velmi důkladně, ovšem neshledal, že by vycestování stěžovatele bylo v rozporu s mezinárodními závazky, proto setrval na názoru, že stěžovatel nesplňuje ani podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a a § 14b zákona o azylu. Žalovaný proto navrhl, aby byla kasační stížnost pro její nedůvodnost zamítnuta.

Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti nejprve hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou, a není tudíž důvod kasační stížnost odmítnout pro nepřípustnost.

Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

K podrobnějšímu vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany lze pro stručnost odkázat např. na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaného pod č. 933/2006 Sb. NSS; všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu dostupná na www.nssoud.cz). Podle tohoto usnesení je podstatným přesahem vlastních zájmů stěžovatele jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Jedním z typových případů přijatelnosti kasační stížnosti je zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do právního postavení stěžovatele; příkladem toho může být například hrubé pochybení krajského soudu v jednotlivém případě při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud z níže uvedených důvodů shledal, že se o tento případ v souzené věci jedná, proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je přijatelná a je tedy zapotřebí se jí meritorně zabývat.

Kasační stížnost je důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti je však patrné, že

brojí proti nedostatečnému zjištění a nesprávnému posouzení skutkového stavu správním orgánem, tj. z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud především zjistil, že stěžovatel je od roku 1. 2. 2005 členem politické strany DEHAP, nyní působícím pod názvem DTP. Byl povolán k výkonu vojenské služby, kterou nenastoupil. Dne 3. 3. 2007 odjel z Turecké republiky, protože ho hledá policie z důvodu vyhýbání se vojenské službě. V České republice požádal o mezinárodní ochranu, jelikož se bojí o svůj život, protože se vyhýbal vojenské službě a je členem kurdské politické strany. V případě návratu do země původu se stěžovatel obává, že by ho zabila armáda. Musel by totiž nastoupit do armády a poslali by ho na východní frontu, kde by určitě zemřel v boji.

Stěžovatel v kasační stížnosti napadl závěr krajského soudu o neudělení mezinárodní ochrany podle § 14a zákona o azylu. Z uvedeného ustanovení plyne, že se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště (odstavec 1). Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (odstavec 2).

Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57) „[n]*ení povinností žadatele o azyl, aby pronásledování své osoby prokazoval jinými důkazními prostředky než vlastní věrohodnou výpovědí. Je naopak povinností správního orgánu, aby v pochybnostech shromáždil všechny dostupné důkazy, které věrohodnost výpovědí žadatele o azyl vyvracejí či zpochybňují*“. V rozsudku ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005 - 58, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že „[č]*eský zákon o azylu nezakotvuje v režimu azylového řízení zásadu in dubio pre reo, pokud jde o tvrzení žadatele o azyl. V praxi pak zmírnění důsledků neexistence této zásady představuje rozdělení důkazního břemene mezi žadatele a stát tím způsobem, že stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby. Žalovaný v tomto případě postupoval způsobem, který odpovídá výkladu čl. 4 bodu pátého tzv. kvalifikační směrnice Evropské Unie (směrnice č. 2004/83EC z 29. 4. 2004, o minimálních zárukách pro udělování a odnímání statusu uprchlíka a komplementárních forem ochrany v členských státech)*“.

Ze správního spisu se podává, že žalovaný pro posouzení žádosti stěžovatele o mezinárodní ochranu vycházel z následujících zdrojů informací o Turecké republice: Informace OAMP ze dne 12. 1. 2006, Informace poskytnuté expertem německého Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMf) na zasedání pracovní skupiny Evropské komise EURASIL ze dnů 14. - 15. 12. 2005, informací ohledně situace v Turecku

obsažených v databázi České tiskové kanceláře (ČTK), Hodnotící zprávy Evropské komise z hlediska kritérií pro přístup Turecka do Evropské unie z 9. 11. 2005, Bulletinu Ministerstva vnitra Velké Británie o Turecku – Amnestie pro kurdské vzbouřence z 18. 8. 2003, Informace MZV ze dne 9. 9. 2003, č. j. 130038/2003-LP a informace o Turecku vydané Švýcarskou organizací pro pomoc uprchlíkům z 21. 6. 2003. Po zrušení prvního rozhodnutí žalovaného Krajským soudem v Praze, doplnil žalovaný podklady o následující informace: Zpráva o dodržování lidských práv v Turecku za rok 2005 vydaná Ministerstvem zahraničí Spojených států amerických dne 8. 3. 2006, Turecko - Informace získaná v rámci Evropské výměny informací o zemích původu z května 2007 týkající se vojenské služby obecně a kurdských odvedenců, aktualizované informace o Turecku obsažené v databázi ČTK a Hodnotící zpráva Komise Evropských společenství z hlediska kritérií pro přístup Turecka do Evropské unie v roce 2007 z 6. 11. 2007.

Nejvyšší správní soud se k povaze informací o zemi původu používaných správními orgány v řízení o udělení mezinárodní ochrany vyjádřil v rozsudku ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008 - 71, v němž uvedl, že „*při používání informací o zemích původu je nutné dodržovat následující pravidla. Informace o zemi původu musí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné (srov. kritéria pro nakládání s informacemi o zemích původu v azylovém řízení, in: GYULAI, G.: Country Information in Asylum Procedures: Quality as a Legal Requirement in EU, Budapest, 2007)*“ . Nespornou povinností žalovaného je tedy získat maximum možných informací, které se vztahují ke konkrétní situaci žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a na základě shromážděných podkladů rozhodnout, zda účastníku řízení bude mezinárodní ochrana udělen či nikoliv. Při posuzování individuálních případů je přitom třeba vycházet z toho, jaká je v zemi původu úroveň ochrany lidských práv a způsob výkonu státní moci a zda má žadatel reálně možnost takové vnitřní ochrany využít.

Konkrétně k úrovni ochrany lidských práv a svobod a k celkové politicko-společenské situaci v Turecké republice Nejvyšší správní soud uvádí, že je mu z úřední činnosti známo, že tato je poměrně proměnlivá a značným způsobem se liší od stavu ve vyspělých demokratických zemích. Proto je třeba při posuzování žádostí o mezinárodní ochranu postupovat velmi obezřetně s velmi dobrou znalostí aktuálních poměrů Turecka, pokud jde o úroveň ochrany lidských práv, zejména u občanů kurdské národnosti (srov. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 5. 2009, č. j. 4 Azs 83/2008 - 69).

Žalovaný se na straně 8 napadeného rozhodnutí odvolával na Informaci poskytnutou expertem německého Spolkového úřadu pro migraci a uprchlíky (BAMf) na zasedání pracovní skupiny Evropské komise EURASIL v prosinci 2005. K tomu zdejší soud uvádí, že ačkoliv se tento dokument dotýkal otázky kurdských branců v turecké armádě, vzhledem k vývoji vojensko-politické situace v Turecku v období od roku 2005 do počátku roku 2008 uvedený dokument neposkytuje aktuálně žádnou oporu pro hodnocení situace v zemi k červnu roku 2008.

Informace ČTK sestávající se z krátkých agenturních zpráv z ledna až května 2008 založených na č. l. 206 - 213 správního spisu představují zprávy o zahájení vojenských vzdušných i pozemních operacích turecké armády v severních oblastech Iráku a svědčí o

vyostření konfliktu turecké armády s oddíly kurdských povstalců na jihovýchodě Turecka. Žalovaný si musel být vědom vyhrocení situace mezi tureckými bojovými silami a kurdskými povstalci z PKK, nicméně na straně 9 napadeného rozhodnutí k tomu uvedl, že skutečnost, zda v severním Iráku při bojových operacích umírají i civilisté je irelevantní, neboť stěžovatel žil v kraji Elazig, která je dostatečně vzdálená od oblasti probíhajících bojů. Uvedený závěr však Nejvyšší správní soud nesdílí. Právě informace o vyhrocení konfliktu mezi tureckou armádou a kurdskými povstalci počátkem roku 2008 doložené agenturními zprávami ČTK, nicméně dostupné rovněž široké veřejnosti z veřejných sdělovacích prostředků, měla žalovaného inspirovat k obstarání aktuálních zpráv o Turecké republice zaměřených především na vývoj situace v turecké armádě, konkrétněji na postavení kurdských branců v armádě, případně na jejich nasazování do bojů proti kurdským povstalcům. Není vyloučeno ani zvýšení míry represe v případě dezerce či nenastoupení vojenské služby, k čemuž obecně dochází v době zvýšeného ohrožení bezpečnosti země, zahájení bezpečnostních operací (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, publikovaný pod č. 1825/2009 Sb. NSS).

Pokud jde o informace o postavení kurdských odvedenců a vojenské službě obecně, pak nepochybně žalovaný postupoval správně, když si opatřil informace o postavení této specifické skupiny branců, neboť stěžovatel již od počátku správního řízení uváděl jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany obavu z výkonu vojenské služby, při níž by mohl být nucen bojovat proti vlastnímu národu. Nejvyšší správní soud však musí konstatovat, že vzhledem k výše popsanému vyostření vojenského konfliktu na jihovýchodě Turecka počátkem roku 2008 zpráva Turecko – Informace získaná v rámci Evropské výměny informací o zemích původu z května 2005, Vojenská služba obecně, Kurdští odvedenci, nepředstavuje dostatečně aktuální informace ve smyslu výše citovaného judikátu zdejšího soudu č. j. 5 Azs 55/2008 - 71. Zpráva, jejíž autor není znám (jedná se pravděpodobně o německý Spolkový úřad pro migraci a uprchlíky), vychází ze situace v jihovýchodním Turecku do roku 2006, ostatně ze soupisu použitých zdrojů je patrné, že nejnovější zpráva o situaci je z 11. 1. 2007; odborné posudky pak pocházejí z let 1997, 1999 a 2001. Ve zprávě se připouští, že kurdští branci jsou nasazeni v jihovýchodních provincií, neboť sem byly přesunuty i jednotky ze západní části Turecka. Zpráva použitá žalovaným byla v době vydání napadeného rozhodnutí více než rok stará, především však nijak nereflektovala shora zmíněné vyostření konfliktu mezi tureckou armádou a kurdskými povstalci na počátku roku 2008.

Z hodnotící zprávy Evropské komise (str. 23 - 24, č. l. 217 správního spisu) rovněž vyplývá, že došlo k dalšímu zhoršení situace ohledně útoků PKK a jiných teroristických skupin, když počet těchto útoků dosáhl několika stovek. V rámci boje proti terorismu byly v druhé polovině roku 2007 vytvořeny tři bezpečnostní zóny pokrývající provincie na hranicích s Irákem, v nichž jsou uplatňována přísná bezpečnostní opatření. V říjnu roku 2007 dal parlament svolení vládě k útokům proti severním oblastem Iráku. K povaze uvedeného dokumentu se zdejší soud vyjádřil již v rozsudku ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008 - 81, v němž konstatoval, že „[h]*odnotící zpráva o dosaženém pokroku kandidátské země vypracovaná Evropskou komisí totiž může být samozřejmě jedním z důkazních prostředků v řízení o udělení mezinárodní ochrany. Z § 51 odst. 1 správního řádu jasně vyplývá, že důkazním prostředkem může být jakýkoliv prostředek, který je vhodný ke zjištění stavu věci. Specifický charakter hodnotící zprávy se však musí projevit ve fázi volného*

hodnocení důkazů (§ 50 odst. 4 správního řádu), v níž je nezbytné zohlednit, že se jedná o diplomatický dokument, který není vytvořen pro účely azylového řízení a není zaměřen na analýzu okolností a jevů relevantních pro udělení mezinárodní ochrany (...). Hodnotící zprávu lze proto použít toliko podpůrně spolu s jinými zprávami o zemi původu, které netrpí výše popsanými deficity".

Při rozhodování o udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu posuzuje správní orgán, zda v době vydání rozhodnutí o udělení, resp. neudělení doplňkové ochrany, existují důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do země původu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy. Správní orgán musí vycházet z co možná nejaktuálnějších informací relevantních pro danou věc. Je však rovněž samozřejmostí, že pokud správní orgán má povědomí o podstatné změně politických či vojenských poměrů v zemi původu žadatele o mezinárodní ochranu, nemůže se spokojit s informacemi, jež takovou změnu nereflektují, byť by jejich stáří v obdobných případech nezpůsobovalo zastaralost, a tím pádem i nepoužitelnost takových informací. Zejména jedná-li se v posuzovaném případě o postavení branců v armádě a jejich možného zapojení do bojů proti kurdským povstalcům, může mít vyhrocení vojenského konfliktu mezi tureckou armádou a těmito povstalci podstatný vliv na změnu postojů v turecké armádě. Zdejší soud proto stěžovateli přisvědčil, že v řízení před správním orgánem byl nedostatečně zjištěn skutkový stav. Pokud krajský soud uvedenou vadu řízení nerozpoznal a uzavřel, že žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel z dostatečných podkladů, nejsou jeho závěry v souladu se zákonem ani s konstantní judikaturou zdejšího soudu.

Konečně Nejvyšší správní soud podotýká, že názor žalovaného aprobovaný krajským soudem, že samotný výkon vojenské služby není pronásledováním ve smyslu zákona o azylu a tedy, že obava z nástupu vojenské služby, nemůže být považována za „odůvodněný strach z pronásledování", je zajisté v obecné rovině správný. V posuzovaném případě však existovaly další podstatné okolnosti spojené s nástupem vojenské služby. Uvedl-li stěžovatel, že se obává, že bude nucen v rámci vojenské služby bojovat proti osobám stejné národnosti, pak je nutné tuto obavu z nástupu vojenské služby vnímat ve zcela odlišných souvislostech. Obava stěžovatele tudíž nesměřovala obecně vůči výkonu vojenské služby, ale konkrétně vůči povinnosti boje proti Kurdům a z možných následků jeho postoje k takové povinnosti. Takováto okolnost může zejména ve vztahu k národnosti žadatele a k situaci v zemi původu signalizovat, že se o pronásledování ve smyslu zákona o azylu jednat může (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49).

V souladu s výše uvedenými závěry Nejvyšší správní soud uzavřel, že závěr krajského soudu o tom, že žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a v napadeném rozhodnutí vycházel z relevantních a pro věc podstatných podkladů (informací o zemi původu), nemá oporu ve spisech. Kasační námitka stěžovatele, že v řízení před správním orgánem byl nedostatečně zjištěn skutkový stav je důvodná, neboť jak již bylo shora vysvětleno, žalovaný při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany nikterak nezohlednil skutečnost, že počátkem roku 2008 došlo k vyostření konfliktu mezi tureckou armádou a kurdskými povstalci, což mohlo zásadním způsobem ovlivnit postavení Kurdů v Turecku obecně, jakož i postavení kurdských branců v turecké armádě. Nebylo vyloučeno ani zvýšení míry represe v případě dezerce či nenastoupení

vojenské služby. Žalovaný si před vydáním rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany neopatřil dostatečně aktuální a relevantní podklady, aby mohl pečlivě posoudit situaci v zemi původu a v souladu s § 3 s. ř. zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

Stěžovatelem navrhované důkazy Nejvyšší správní soud neprovedl, neboť dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Bude-li stěžovatel trvat na jejich provedení, může navrhnout provedení těchto důkazů v dalším řízení před krajským soudem. K tomu však Nejvyšší správní soud připomíná, že „[k]*asační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, je tedy mimořádným opravným prostředkem. Rozhodování Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti je ovládáno principem kasace, soud tedy provádí jen důkazy nezbytné k tomu, aby mohl rozhodnout; v rámci své přezkumné činnosti sleduje, jak soud, který ve věci rozhodoval, zhodnotil důkazy, jak se vypořádal s tvrzením žalobce a důkazy navrženými či předloženými. Nepřísluší mu tedy řízení před soudem prvého stupně doplňovat, provádět nové důkazy nebo opakovat důkazy v řízení před soudem nebo správním orgánem provedené ani nahradit rozhodnutí soudu vlastním rozhodnutím, resp. rozhodnout ve věci samé*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, č. j. 5 Azs 265/2004 - 39).

Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první před s. ř. s.), v němž Krajský soud v Brně, vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. května 2010

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu